

NOVICE

LETO II. - št. 50

V KOČEVJU, DNE 7. DECEMBRA 1957

Cena 10 din

SEJA OBEH ZBOROV OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE

Izvoljene so komisije občinskega odbora

26. novembra je bila v Kočevju II. skupna seja Občinskega zbora in Zbora proizvajalcev ObLO Kočevje. Odborniki so se udeležili seje v lepem številu. Izvolili so odbor- niške komisije in svete. Naše bral- ce gotovo zanima, kdo je bil izvo- ljen za člane komisij, oziroma sve- tov. V Občinski zbor so bili izvo- ljeni naslednji člani:

Za mandatno imunitetno komi- sijo: Rajko Jenko, iz Kočevja, za predsednika, za člana pa Špolar Ivan in Gorše Janez iz Bosiljve lo- ke. Za gospodarsko komisijo: Ož- nara Viktor iz Kočevja za predsedni- ka, za člane pa Kamšek Nace iz

Kočevja, Kordiš Franc iz Dolge va- si, Šubić Pavle iz Borovca in Rauh Ivan iz Predgrada. Za komisijo za organizacijska vprašanja: Ožbolt Tone, GPZ Kočevje za predsednika, za člane pa: Lavrič Jože, Furlan Jože iz Stare cerkve, Lipovec Stefa- ka iz Trate in Levstek Tone iz Zelja.

V Zbor proizvajalcev so bili izvo- ljeni:

Za mandatno imunitetno komi- sijo: Cencič Jože iz Kočevja za pred- sednika, za člana pa Bremec Mari- ja iz Kočevja in Planinc Julij iz Kočevja. Za komisijo za gospodar- stvo: Kogoj Miha iz Kočevja, za

predsednika, za člane pa: inž. Zorc Tone, Zagar Jože, »Tkanina«, Sti- mec Anton in Grm Karel, vsi iz Kočevja. Za komisijo za delavsko upravljanje: Planinc Julij iz Kočevja za predsednika, za člane pa: Knaveš Anton iz Kočevja, Debeljak Franc iz Mlake, Drnovšek Peter iz Rudnika in Junc Peter iz Kočevja.

Nadalje je bila izvoljena še: komi- sija za predpise, v katero je bil za predsednika izvoljen Debeljak Drago iz Kočevja, za člane pa: Bremec Marija iz Kočevja, Med- ved Anton iz Kočevja, Kajtna Mil- lan iz Kočevja in Švajger Jože, na- to komisija za prošnje in pritožbe, katere predsednik bo Grabrijan Jo- že, člani pa Finc Tone in inž. Šau- bah Zdravko, občinska cenitvena komisija s predsednikom Ožbolt Tonetom iz Kočevja in člani: Križ- man Antonom iz Mozlja, Zgonc Ivanom iz Kočevja, Vovk Savom iz Kočevja, Čuček Ernestom, Šala- mon Ivanom iz Cvišlerjev, Drobnik Ivanom iz Poloma, Delač Ivanom iz Jakišev, Hodnik Jožetom iz Je- senovega vrta in Klarič Ivanom iz Kočevske Reke.

Krajneve cenitvene komisije. — Za Kočevsko Reko: Klarič Ivan iz Kočevske Reke, predsednik, člani pa: Piber Janez iz Kočevske Reke, Zdravč Ivan iz Koč in Špiletič Alojz iz Brige. Za Kostel — De- lač Ivan, predsednik, člani: Hodnik Jože, Jurjevič Alojz iz Fare in Pi- rišič Jože iz Novih sel. Za Mozelj — Križman Anton iz Mozja, predse- dnik, člani pa: Jertič Alojz in Kordiš

Stane iz Mozja. Za Osilnico — Sti- mec Drago iz Osilnice, predsednik, člani pa: Kovač Jože, Tome Julij, Jelenc Stefan in Serčer Peter.

Komisija za personalna vpraša- nja: Golob Franc iz Kočevske Re- ke, predsednik, člani pa: Grm Ka- rel, Rigler Janez, Šobar Peter, Ho- čevar Tone in Košir Vinko, vsi iz Kočevja. Komisija za vskladitev predpisov: Potisek Stane iz Kočev- ja, predsednik, člani pa: Šobar Pe-

Nadaljevanje na 2. strani

NOV DELOVNI USPEH KOSTELCEV ZA DAN REPUBLIKE

Most v Slavskem lazcu zgrajen

V zadnjih dneh pred našim naj- večjim praznikom, Dnevom repu- blike, se je v vseh okoliških vasi- cah, iz katerih grejo preko Kolpe ljudje skozi vas Slavski laz — Ce- danj ali obratno, občutila posebna živahnost. Vse se je pripravljalo za velik praznik, ki so ga nameravali letos še posebno slavnostno prosla- viti — nov viseči most, delo vašča- nov na obeh straneh Kolpe, so na- meravali izročiti prometu.

Da je most dograjen, imajo za- sluge ljudje, ki so pomagali z de- lom in denarno pomočjo. Zlasti pa je treba pohvaliti predvsem oba gradbena odbora na obeh straneh Kolpe s predsednikoma Mulc Stan- kom in Rauh Alojzom na čelu in tovariše: Južnič Matija, Jurkovič

Jožeta, Lisac Matija in druge, ki so si največ prizadevali, da so stvar srečno končali.

OKRAŠEN MOST

V petek, na Dan republike, so mladina, pionirji in celo cicibani pojoč šli na most in ga zelo lepo okrasili s cvetjem in zelenjem. Na obeh straneh mostu so vihrale za- stave, na sredi pa je bila okrašena slika tovariša Tita. Ob 14. uri je bila otvoritev in ljudje so se že pre- cej pred napovedano uro zbirali ob mostu.

NAD 300 LJUDI

Vsa množica s te in one strani Kolpe, ki je štela nad 300 ljudi, se je zbrala na slovenski strani Kolpe in težko pričakovala slovesnega trenutka. Tudi 90 odst. invalid brez noge, tovariš Lisac Karel, ki celo z oporami težko hodi, se je pripel- jal na vozu, da vidi ta srečen tre-

nutek. Zal mu je bilo, ker ni mogel sam pomagati pri delu.

40-LETNA ŽELJA URESNICENA
Ob 14. uri je zapel mešani zbor LMH iz Podsten državnim himno, nato pa je tovariš Matija Mulc pozdravil navzoče, med njimi tudi predsednika ObLO Kočevje tovari- ša Rigler Janeza, predsednika obč. LO Delnice tov. Zagar Draga ter ostale predstavnike političnih in množičnih organizacij. Tov. Mulc je poudaril važnost tega dograje- nega objekta, ki pomeni velik uspeh slovesnega dela dveh bratskih narod- cv. Uresničila se je davna želja, da se je zgradil most, ki bo koristil ljudstvu na obeh straneh Kolpe zla- sti v medsebojnih odnosih, posebno v gospodarskih. Za pred 40 leti so ljudje iz teh krajev sanjali o mo- stu, toda tedanja oblast ljudstvu ni- sla na roke. Te želje so se ljudstvu Nadaljevanje na 2. strani

PROSLAVA V KOČEVJU

Tudi letos so naši delovni ljudje lepo praznovali 29. november — roj- stvo nove Jugoslavije. Vrstilo so se razne prireditve v počastitev veli- koga praznika. Mnogi so izkoristili dneve praznovanja za razne izlete, drugi so si privoščili veselje doma itd. Vselega razpoloženja ni oviral niti hud mraz, ki je nenadoma vdrl v naše kraje. Pa pogledimo, kako so praznovali Dan republike v Kočevju.

Mesto se je odelo v zastave. Po- vsod si čutili dih praznika. V šesko-

vem domu je bila 27. novembra slavnostna akademija. Sodeloval je gimnazijski pevski zbor in dijaki kočevske gimnazije so občuteno sta- citirali več pesmi. Z uspehom sta nastopili »Svoboda« Kočevje in »Svoboda« Rudnik s peštrm pro- gramom.

Prebivalstvo Kočevja se je polno- številno udeležilo akademije. Ob- činskemu odboru SZDL in vsem na- stopajočim se je treba zahvaliti za uspešno izvedbo.

AKADEMIJA V SODRAŽICI

Tudi v Sodražici smo naš naj- večji praznik lepo praznovali. Na predvečer 29. novembra je bila v domu Partizana zelo lepa akademi- ja. Pionirski pevski zbor je za uvod zapel internacionalo, potem so se vrstile recitacije in pevske točke. Pionirke nižje gimnazije so nasto- pili z rajalnimi vajami, pionirji pa kct rokodelci s spremljavo mlade- ga harmonikarja. Vse točke je šte- vilno občinstvo nagradilo z velikim odobravanjem.

V STAREM LOGU SO PROSLA- VILI

Tudi v Starem logu smo prazno- vali 29. november — dan ustano- vitve nove Jugoslavije. Na predve- čer so vaščani kurili kresove. Okoli kresov so odmevale vesele parti- zanske pesmi. Za samo praznova- nje pa se je šolska mladina že dalj časa pripravljala. Na Dan republi- ke je nastopila s peštrm progra- m, s katerim je presenetila vse vaščane, kajti ubrani glasovi iz mladih grl so v slehernem srcu obudili spomine na slavne partizan- ske dni. Trud šolske mladine je bil nagradjen z močnim aplavzom in prav to je dokaz, da si takih pri- reditev še želimo. — Res je težko pripraviti program za prireditve z majhnimi picinji, vendar se je z njihovo dobro voljo in vztrajnostjo učiteljice dalo marsikaj doseči. Tri- je cicibančki so bili tudi sprejeti v pionirsko organizacijo. Ob tej pri- liki so bili skromno pogosteni.

ODBORNIKI KOČEVJSKE OBČINE SO OBISKALI »KLJUČAVNICARSTVO«

ODBORNIKI IN KOLEKTIVI - POSNEMAJTE

Na nedavnem občnem zboru sin- dikalne podružnice podjetja »Klju- čavnicarstvo« so soglasno sprejeli predlog, naj bi podjetje obiskali od- borniki občinskega zbora proizva- jalcev, in bi se tako na samem me- stu seznanili s procesom proizvo- dne in proizvodni samini, pa tudi s številnimi problemi, s katerimi se delovni kolektiv bori.

UO podružnice je o tem obvestil občinski ljudski odbor in odborniki so se, sodeč po udeležbi, pozivu prav radi odzvali in nas že 26. no- vembra s predsednikom tovarišem Rigler Janezom obiskali.

Odborniki so si najprej natančno ogledali delavnico in proces proiz- vodnje, za katero so se živo zani- mali. Najbolj so bili presenečeni zaradi raznovrstnosti in kvalitete proizvodov, ki so bili razstavljeni v izložbeni sobici. Kar težko so si ne- kateri predstavljali, da te izdelke proizvaja podjetje, ki je pred nekaj leti bilo delavnica s štirimi delov- niki močmi.

Ko so si odborniki podjetje ogle- dali, so se zbrali v tesni dvorani in se živo zanimali za mnoga vpra- šanja: o pogojih dela, višini na-

grad delavcem, o možnostih proiz- vodnje, o plasiranju izdelkov na trgu in njihovi realizaciji, o višini narodnega dohodka, o številu zo- poslenih ter še o mnogih drugih sta- vah. Direktor podjetja tovariš Juž- nič Mirko je odbornike seznanil z uspehi, težavami in problemi, ki ovi- rajo razvoj podjetja. Tovariš Juž- nič je posebno poudaril skrbni za- naraščanja cen za surovine in za- radi nabave kritičnega materiala, kar se nedvomno mora odražati tu- di na ceni proizvodov, čeprav si pri- zadevajo, da ne bi prišlo do zvi- šanja. Razen tega podjetje težko bremeni še odplačevanje posojila. »Izboljšanje ali povečanje proizvo- dne«, je naglasil tov. Južnič, »je v našem podjetju zaenkrat mogoče samo z boljšo mehanizacijo. Za zdaj se upajajo norme, in skrbimo, da bodo čim bolj realne, da ne bo oškodovan delavec in ne podjetje. To je sicer veliko delo, ki zahteva časa in ljudi, nam pa primanjkuje obojega.«

Ko so se odborniki z marsičem seznanili ter se dobro pogovorili o dobrih in slabih straneh ter o pro- blemlah, s katerimi se podjetje bo-

ri, so bili zadovoljni, da so lahko vse videli na delovnem mestu sa- mem, kar jim bo pri razpravah na sejah gotovo veliko pomagalo.

Ta obisk je za delovni kolektiv podjetja »Ključavnicarstvo« res ve- likega pomena, saj je občinski ljudski odbor obeh zborov prvi, ki si je naše podjetje tako temeljito in s takim zanimanjem ogledal.

Nam ključavničarjem daje ta obisk še več poguma, da se z vse- mi problemi še odločneje spoprime- mo in jih čim bolj, soglasno z na- šimi predstavniki v organih ljud- ske oblasti, tudi rešimo.

Takih obiskov si še želimo.

»Ključavnicarstvo« Kočevje

PO SVETU

Francoska vlada je imela izred- no sejo, na kateri je proučila mož- nosti, kako bi razdelili nove pri- hranke v znesku 200 milijard fran- kov na posamezna ministrstva. Ta zadeva povzroča francoski vladi precej težak glavobol. Francozi imajo velike izdatke tudi za vojno v Alžirju. Finančne in gospodarske posledice izdatkov za vojskovanje v Alžiriji so letos že dvakrat spro- žile krizo vlade. Alžirska vojna pa povzroča v Franciji tudi draginjo, ki neprestano raste.

Bivši predsednik francoske vlade Pierre Mendes-France je že več- krat opozoril, da naj vlada alžirsko vprašanje obravnava na drug na- čin, ki bo sprejemljiv za Alžirce in Francoze. Njegov glas je zaenkrat glas vpjočega iz Bosnaci.

O nenadni bolezni predsednika ZDA Eisenhowerja pravijo zadnja poročila, da se je njegovo zdrav- stveno stanje precej izboljšalo. Se- danj pa je prišlo iz Bonna sporo- čilo, da je zbolel kancler Adenauer, predsednik vlade Zahodne Nemčije. Adenauer je zbolel ravno pred na- meranim obiskom Veliki Brita- nije. Zato ga bo nadomestoval pri posvetovanjih s funkcionarji bri- tanske vlade v Londonu zunanji minister Brentano.

Po zadnjih vesteh iz Washing- tona bodo Amerikanci izstrelili pr- vi umetni satelit še ta mesec. Sa- telit, ki pa je precej manjši od obeh ruskih satelitov, je že pripravljen na start. Izstrelili ga bodo z rtiča Canaveral na Floridi. Kakor kaže, nam zlepa ne bo zmanjkalo snovi za pisanje o satelitih.

Poljaki se skušajo čimprej izvleči iz birokratskega upravljanja, kar je posledica Stalinove politike, ki je bila na površju do znanega ok- tobra lanskega leta. V zadnjem ča- su so naredili spet pomemben ko-

rak k decentralizaciji gospodarske uprave na Poljskem. Pri CK ZPDP je bila ustanovljena poseb- na komisija za delavske svete in sistem upravljanja. V zadnjih štiri- lih mesecih je komisija zbrala gra- divo za osnutek statuta industrijs- kih podjetij na Poljskem, ki so ga dali v javno razpravo.

Egiptovska vlada je na seji raz- pravljala o vprašanju izpolnitve planov gospodarske izgradnje drž- ave s pomočjo kreditov, ki jih je dala Sovjetska zveza v višini 700 milijonov rubljev. Sklenili so, da bo egiptovska delegacija na čelu z ministrom industrije Azis Sidkijem kmalu odpotovala v Moskvo. Tu se bodo dokončno dogovorili s sovjet- skimi predstavniki o egiptovskih gospodarskih načrtih. Na seji vla- de so govorili tudi o tem, da se uresniči program industrializacije dežele v treh, namesto v petih le- tih.

Odnosi med Holandijo in Indo- nezijo so se v zadnjem času precej zaostri. Holanci so namreč oku- pirali otok Zahodni Irian, ki ga smatrajo Indonezija za sestavni del svojega nacionalnega ozemlja. In- donezijska vlada je prepovedala ti- skanje, uvoz in prodajo vseh beše- dil v holandskem jeziku. Pred krat- kim je bil izvršen atentat na pre- sednika republike Sukarna. Sukar- no je ostal nepoškodovan, ubit pa je bilo 10, ranjenih pa 130 ljudi.

Danci in Norvežani se branijo raketni izstrelkov srednjega dome- ta, ki bi jih baje radi poslali Ame- rikanci na Dansko in Norveško. Prav imajo, saj njim ne grozi nobena nevarnost.

Odkar je prišlo v ospredje vpra- šanje Cipra so se odnosi med Tur- čijo in Grčijo precej skali. Kakor vemo, je na Cipru velika večina prebivalcev grškega rodu in le del Turkov. Grki vztrajajo na tem, da se otok Ciper priključi matični de- želi Grčiji, Turki pa se temu proti- vijo. Da je to Angležem, ki gospo- darijo na Cipru prav, je razumlji- vo. Med zadnje, nič kaj ljubeznivo gesto, ki so jo pokazali Turki do Grkov, je tudi izgon treh Grkov iz Istambula. Grška vlada je zaradi tega protestirala pri turški vladi. Iz Turčije so jih izgnali zaradi te- ga, ker so kalili »grško-turško pri- jateljstvo«. Komentar je tu odveč.

Kolpa v Kostelu

Kaj komentat

PREDLOGI ČLANOV KOLEK- TIVOV

Kongres delavskih svetov Jugo- slavije je v sprejeti resoluciji po- udaril potrebo po krepitevi ose- be pohude članov kolektivov pri dajanju predlogov za povečanje proizvodnje. Samo po sebi je ra- zumljivo, da lahko vsakdo daje predloge vodstvu podjetja in or- ganom upravljanja, vendar doslej ni bilo s predpisi določeno, da se predlagatelj odgovori, če pred- log ni bil sprejet in da se ga za- koristen predlog tudi obvezno na- gradi.

V osnutku novega zakona o upravljanju podjetij pa je pred- videno, da se pri podjetjih usta- novi posebna institucija (organ, komisija) za nazivom »Predlogi članov kolektiva«. Predvsem je potrebno, da se organizira služba, ki bo v strokovnem pogledu pro- učevala dane predloge in izjavila o njih organom upravljanja svoje mnenje.

Gotovo bodo nekatere uprave podjetij in posamezniki mnenja, da se že itak vsi prizadevajo, da bi delali bolje in ceneje in da ni potreben še poseben organ, ki bi se s tem bavil, toda če bi vsak delovni človek natančneje pregle- dal svoje delovno mesto in svoje delo primerjal s celotnim siste- mom dela, bi gotovo marsikdo lahko predlagal, kako bi se dalo prihraniti na materialu in delov- ni sili, kako bi se izboljšale de- lovne razmere, higienska tehnična varnost in tudi, kako bi se izbolj- šala organizacija in poslovanje podjetja.

Z novim zakonom se bo tudi spremenil odnos do predlogov, ki jih dajejo člani kolektiva. Vsak predlog bo moralo vodstvo pod- jetja, organ upravljanja ali že imenovana institucija, obravna- vati in če je neprimeren, predla- gatelju to razložiti. Še posebno dobro pa bo treba obdelati tako hmenovane drobne predloge, ki mogoče trenutno ne pokažejo po- sebnih izboljšav, kasneje pa bi se pokazali kot zelo koristni. Dolo- čeno je, da se mora takoj po osvo- jitvi predloga izplačati v odnosu z vrednostjo izboljšave denarna nagrada.

Čij vsega je torej, od vsakega delovnega človeka dobiti mnenja in predloge ter iz vsega tega iz- luščiti najboljše in jih čim hitre- je osvojiti. Delavca je treba za do- ber predlog takoj nagraditi in ga tako vzpodbuditi, da bo vedno de- lal tako, da bo on, podjetje in skupnost imelo od tega čimveč koristi.

Me

Zunanjepolitični komentar

TUDI SPANEC V KOLONIJAH TRDA PREDE

V španskem področju Ifni, ki leži ob Atlantskem oceanu, je prišlo pretekli teden do oboroženega upora domačinov, ki se bore za svobodo in neodvisnost. To področje, ki meri 1920 kvadratnih kilometrov in ima 35.000 prebivalcev, so Španci zasedli leta 1934. Prebivalci so v glavnem Maročani.

Upor je začelo nekaj sto ljudi, ki so napadli španske postojanke in v nekaj dneh je ta osvobodilna vojska štela že 1500 vojakov, ki so v kratkem času zavzeli več važnih mest in utrdb. Španci so takoj uvedli strogo policijsko uro, precej domačinov pa aretirali. Na cestah so postavili barikade. Maroški nacionalisti, ki so tudi organizirali upor, so razglasili zahtevo, da mora Španija zapustiti Ifni in da se morajo ti kraji priključiti Maroku.

Izid tega spopada je še precej nejasen, zlasti še, ker namerava španska vlada poslati v Ifni okrepitve. Da drugi strani pa je precej jasno, da se španska oblast ne bo mogla dolgo držati, predvsem, ker maroška vlada, ki meji na pokrajino, prijazno gleda na ta upor in ga verjetno tudi podpira.

Odnevan upor pa je našel svoj odmev tudi v pokrajinah južno od gorovja Veliki Atlas, kar je še posebej vznemirilo vlado v Madridu, glavnem mestu Španije. To še posebno zato, ker je v tej »španski sahar« precej nafte.

Po zadnjih vesteh so uporniki prodrli že do atlantske obale in tako preprečili izkrčevanje španskega vojaštva, ki se je pripeljal na desetih ladjah iz Španije in drugih španskih kolonij. Enote španske vojske pa so v uporniških pokrajinah obkoljene in jih oskrbujejo lahko samo z letali in helikopterji. Špancem tudi kljub silnemu bombardiranju ni uspelo razpršiti uporniških čet. Pri tem pa so bila precej prizadeta mesta in vasi na osvobojenih krajih. Politike sveta je ta upor precej presenetil, saj je španski diktator Franco veljal za »zaščitnika« Arabcev. Španska vlada je pošiljala svoje misije v arabske dežele. Arabcem, ki so prišli v Španijo, pa so kaj radi dopovedovali, da želijo biti z njimi v prijateljskih stikih in da jih bodo vselej podpirali v borbi za neodvisnost. Znano je tudi, da je Franco v državljanski vojni za majhno nagrado dobil na svojo stran maroške čete, ki so mu pomagale priti v Španijo na oblast. Od takrat je minilo dvajset let, arabske dežele so se med tem uvrstile med svobodne in neodvisne države in kupljeno prijateljstvo je zvedelo.

Dejstvo je, da se odnosi med silami v Severni Afriki spreminjajo in usoda kolonialnih uprav je zapisana propadu. In če bo Španija izgubila Ifni, potem ne bo dolgo, ko bo stopilo v ospredje tudi vprašanje njenih kolonialnih posesti, ki jih še imajo v Afriki in na otočjih Atlantskega oceana.

KOČEVJE

V izloži društvene pisarne Partizana Kočevje je razstavljena maketa novega Partizanovega doma, katerega gradnja se je začela nadaljevati to jesen. Tudi na prvi seji novega Sveta za telesno kulturo ljubljanskega okrajnega ljudskega odbora je bilo veliko govora o tej gradnji. Svet je sklenil, da bo storil vse, da bo podprl to gradnjo, da bo končno urejeno vprašanje telovadnice in ostalih prostorov, kjer se bo lahko shajala mladina.

Obrat luščenega furnirja

Ta obrat je mišljen kot pomožni obrat tovarne vezanih vrat. Njegova letna kapaciteta bo znašala ca. 2000 kub. metrov luščenega slepega in vrhnjega furnirja, ki bo prvenstveno služil za kritje potreb v tovarni vezanih vrat, ostanek pa se bo uporabil v obratu furnirske ambalaže, ki bo nastal iz sedanje zabojarne z manjšo rekonstrukcijo.

Iz analize surovinskega zaledja se vidi, da ima VI. ribniško gozdno-gospodarsko področje, iz katerega se v glavnem oskrbuje s surovinami lesna industrija ribniške doline, predvsem lesno industrijsko podjetje ca. 3400 kub. metrov razne hlodovine za luščenje.

Po izdelanem investicijskem programu za rekonstrukcijo Lesno industrijskega podjetja v Ribnici in njegove preusmeritve v osrednji kombinat lesne industrije ribniške doline bo odpadlo na VI. ribniško gozdno-gospodarskem področju kot industrijska surovina za ta kombinat:

20.500 kub. metrov hlodovine iglavcev,

2.200 kub. metrov hlodovine listavcev A-C,

ZA RAZVOJ SADJARSTVA V KOSTELSKI DOLINI

Kostelci! Poglejte malo čez Kolpo

S sadjarstvom kot kmetijsko panogo se v kostelskih vaseh bavi le malo kmetovalcev, večinoma le v višje ležečih vaseh. Če vprašamo kmeta, zakaj se ne bavi s sadjarstvom, navadno odgovori, da se ne izplača, ker mraz in megla vse uničita.

V tem je sicer nekaj resnice, vendar je poglavitni vzrok v nesortnosti sadnih dreves. V Kostelu najdemo pri vsakem kmetu vse sorte jabolk, od dobrih pa do najslabših.

Pred nekaj leti je kmetijska zadruga v Fari organizirala razstavo vseh, v Kostelu rodenih vrst sadja. Vsako jabolko je bilo opisano glede na kvaliteto, rodnost (plodnost) in zahtevo zemlje. Ravno tako je zadruga uredila na svojem posestvu v Pirih drevesnico z nekaj tisoči sadnic kmetijskih vrst, ki so bile letos spomladi že na prodaj kot kvalitetne triletnje sadnice. Nadejamo se, da bo vse to dobro vplivalo na izboljšanje sadjarstva v kostelskih vaseh.

Toda vse to je še vedno premalo, da dvignemo Kostel v sadjarski kraj. Ravno letos vidimo, kako veliko povpraševanje je po dobrih in lepih jabolkah in kako lepe denarje bi lahko dobili zanje. Kostel je kot nalašč zato primeren kraj za sadjarstvo. Zato moramo to panogo razširiti in zasadiť vse sposobne in primerne površine s sadnimi drevesi.

Za zgled si vzemimo naše sosedo preko Kolpe. Kmetijska zadruga v Skradu je lani zasadila plantažni sadovnjak s 1500 dreves in sicer na zapuščeni pašniki, ki meri 15 hektarov. Letos je ta zadruga na novo pridobila 6 ha zemlje, ki jo sedaj kultivira, spomladi pa bodo zasadili zemljo z jablanami in višnjami.

Po zgledu zadruge v Skradu se je ravnala tudi kmetijska zadruga v Brodu Moravciah, ki je tudi našososed. Zaprlosila je za zemljišče — gmajno — površine 7 ha, ki so ga odmerili te dni, da bo na njem uredila plantažni sadovnjak. Čeprav lega samih zemljišč ni najbolj primerna, so se zadruge vseeno odločile, da uredijo plantažne sadovnjake, ker računajo, da bodo imeli od tega večjo korist, kakor če bi bila zemlja neizkoriščena.

In kaj čakamo mi, Kostelci? Saj smo znani kot sadjarji, čeprav ne najbolj. Tudi mi se moramo zdati in začeti z delom! Čas hiti.

Naše gmajne — stelniki: prifarski, vaški, poročki, pirčki, hribski, slavečki, padovski in grivački — samovajo. Le tu in tam stoji na njih kakšna jelša, objeta s trnjem in steljo. A kaj bi nam lahko dala ta

zemlja, ki je dobra in debela — sicer ne povsod — toda večinoma je sposobna za sadovnjake. Namesto jelš in trnja naj bi rasle tam rajši jablane, namesto stelje pa bi dobili seno. Pa bodo rekli kmetje: »Kje bomo pa pasli, kje bomo dobili steljo?« Niso vse površine sposobne za sadovnjake in bi ostalo dovolj pašnikov za steljo in pašo. Vedeti moramo tudi to, da bi tam, kjer bi bila

sadna drevesa, rasla tudi trava, in bi zato manj pasli živino, ker bi bilo več sena.

Pozimi, ko imamo več časa, se moramo pomeniti tudi o teh stvarih in napraviti konkretne zaključke. Enkrat se moramo tudi mi Kostelci okorajžiti in začeti z delom, da nas ne bo sram pred sosedi Hrvatimi preko Kolpe.

OB ČABRANKI JE OSILNICA

Lep svet je ob Čabranki, ki meji dva bratska naroda: slovenskega in hrvatskega, med katerima vlada dobro sožitje.

Ko smo potovali po dolini Čabranke, smo se za dalj časa ustavili v Osilnici, ki je lepa vas, odmaknjena svetu in zato živi svojstveno življenje. V narodnoosvobodilni vojni so prebivalci Osilnice prispevali velik krvni davek v boju proti okupatorju, o čemer pričča velika spominska plošča v imenu padlih borcev in talcev na pokopališču. Vojna je minila in rane se celijo, prestano trpljenje pa počasi tone v pozabo...

V Osilnici predstavlja kmetijska zadruga močno gospodarsko vejo. Pri zadruzi deluje devet različnih dejavnosti, med katerimi so najvažnejše odkup lesa, živine, zdravilnih zelišč itd. Zadruga ima tri trgovine. Kovarska in krojaška delavnica ter pekarna, ki so v sklopu zadruge, ne prinašajo zadrugi koristi. To so kmetijski obrati, ki naj bi se ločili od zadruge in sicer čimprej.

V sklopu zadruge deluje tudi milzarska delavnica, v kateri delata le dva delavca. Delavnica tudi nima strojev. Kmetijska zadruga namerava graditi novo, večjo milzarsko delavnico, v kateri bi bilo zaposlenih vsaj deset delavcev. Izdelovali bi pohištvo ali stavbne lesene dele ter galanterijske izdelke. Načrt za novo delavnico po preskrbeli Gospodarska poslovna zveza Kočevje. Če bo šlo vse po sreči, bodo začeli z gradnjo prihodnje leto. Občina Kočevje je v ta namen obljubila 3

V Strugah imajo telefon

Za Struge niso imeli občinski možje v stari Jugoslaviji nobenih skrbí.

Danes pa je drugače. Današnja družbena ureditev ne dovoli več tega, kar se je včasih dogajalo. Zastali kraji dobijo vso pomoč. Posebno tedaj, če so ljudje složni in

milijone din. Za delavnico bo treba nabaviti tudi nove stroje, ker je le strojna obdelava lesa rentabilna in prinaša dohodke.

Zadruga šteje 260 članov. Imajo tudi 3-tonski tovorni avtomobil, ker je Osilnica precej oddaljena od večjih prometnih središč in je zato tak avtomobil neobhodno potreben za razne prevoze.

Ko smo se mudili v Osilnici, smo se tudi pozanimali, kako živijo in kaj delajo tamkajšnji ljudje. Le malo je pravih kmetov. Kmet je obenem tudi delavec. Kakih sedem mesecev na leto preživi ločen od svoje družine, ko dela v bližnjih in daljnjih gozdovih. Posedstva ne morejo preživeti vseh članov družine, zato gredo moški člani za zaslužkom. Predvsem iščejo dela v gozdovih. Poleg gozdnih delavcev so tu tudi brusarji žag, nekateri popravljajo ure itd. Za preživljanje morajo nekatere dobiti sredstva in ker so ti ljudje pridni, jih ni sram nobenega dela.

Pred vno se je mnogo ljudi iz teh krajev izseljevalo v tujino. Tudi v zadnjem času je odšlo nekaj ljudi po svetu za kruhom. Precej se jih je zaposlilo na raznih obratih v naših krajih. Toda tudi tistih, ki so ostali doma, ne more skopa zemlja preživljati. Ljudje so nam povedali, da je dela v gozdu vedno manj (gozdni delavci so zaposleni predvsem na hrvaški strani). To so težka vprašanja, pri katerih gre za življenjski obstoj ljudi. Na industrijo večjega obsega v Osilnici ali v drugih krajih doline ob Čabranki

Nadaljevanje s 1. strani

lahko uresničijo šele po uspešno izvedeni revoluciji, ko ima ljudstvo oblast v svojih rokah in se upošteva ljudska želja, je dejal tovariš Mulc.

Za pozdravnim govorom so nastopili pionirji ter ubrano zapeli in recitirali nekaj pesmic, za kar jih je množica s ploskanjem bogato nagradila.

Tovariš Alojz Rauh se je nato v imenu ljudstva zahvalil vsem, ki so pomagali na kakršen koli način, da se je most zgradil in da je bil izročen prometu na naš največji praznik.

PRISPEVKI Z OBEH STRANI KOLPE

Tovariš Rauh je nato navedel vsote, ki so jih prispevali organi ljudske oblasti s hrvaške in slovenske strani: kmetijske zadruge Fara, Banja loka, Brod na Kupi, Brod-Moravice, posebno pa je podaril velik prispevek Drvnega industrijskega podjetja iz Delnice, ki je podarilo jekleno pleteno žico, ki je vredna preko 1 milijon dinarjev. Zahvalil se je tudi osnovnim organizacijam SZDL in ZB terena. Čedanj za denarno pomoč in vsem onim, ki so žrtvovali 2500 prostovoljnih delovnih ur ter na ta način dokazali svojo zavednost in spet spoznali, da je v slogi nelzerna moč.

V ZNAK BRATSTVA — OBJEM SREDI MOSTU

Tovariš Rauh je kljub svoji visoki starosti strumno odkorakal proti sredini mostu, prerezal trak ter most izročil prometu. Z nasprot-

P. L.

Za zgled naj bo Rudi Malnar

Smatram za potrebno, da napišem par vrstic tudi o soferjih, ki upravljajo različna vozila v Kočevju. Zgleden in vzoren sofer je Malnar Rudi, ki je bil zaposlen nekaj časa v Avto podjetju, kasneje na bivšem Okraj. ljudskem odboru v Kočevju, sedaj pa pri Občinskem ljudskem odboru v Kočevju.

Dne 28. novembra t. l. okrog 12. ure se je vračal s službenim avtomobilom iz Lašč v Kočevje. V av-

tomobilu je bila tudi Hiti Marija iz Blok, ki je stara približno 70 let in ima svojo hčerko v Stari cerkvi. Pripovedovala mi je, da takšnega soferja še ni videla, kakor je Malnar. V Velikih Laščah jo je dohitel z avtomobilom, se ustavil ter jo vprašal, kam potuje. Ko mu je povedala, da gre v Stari cerkev, ji je takoj ponudil prostor v avtomobilu. Z velikim veseljem je sprejela ponudbo. Pravi, da se je že dostikrat vozila, vendar tako vlnudnega soferja še ni videla. Ko je izstopila, je vprašala, koliko je dolžna. Tov. Malnar Rudi pa je dejal, da ničesar. Predno se je ženska poslovila, je soferja vprašala kako se piše in mu dejala, da bo povedala svoji hčerki in ostalim soferjem o njegovi vrljdnosti.

Istega dne je Malnar Rudi dohitel v Dolenji vasi moškega, ki je vozil motorno dvokolo in mu je zmanjkalo bencina. Ta moški je zaposlen v »Stolarni« Sodražica in je šel po denar v NB Kočevje. Tudi njemu je Malnar pomagal in mu nallil bencina, da je lahko potoval naprej.

Tov. Malnar Rudi naj bo za zgled vsem ostalim soferjem.

I. R.

★

NOVI ČLANI SZDL V ČRNEM POTOKU

Vaški odbor SZDL Črni potok Zajčje polje je organiziral za 29. november ljudsko zabavo v prostorni dvorani v Črnem potoku. Zabava je bila zelo prijetna. Na sam praznik je bilo sprejetih več novih članov v organizacijo SZDL. 28. nov. zvečer pa je mladina na hribu Oškru zakurila kres, ki se je videl daleč naokrog.

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

★

Ne pozabite naročiti našim fantom na odsluženju vojaškega roka »NOVICE«!

K. Oražem

Komisije občinskega odbora Kočevje

Nadaljevanje s 1. strani

ter in Ahlin Ciril, oba iz Kočevja. Komisija za preskrbo upokojenih vojaških oseb: Rigler Janez iz Kočevja, predsednik, člana pa: Šobar Peter in Hribar Reza, oba iz Kočevja. Komisija za razpis direktorskih mest: Golob Franc iz Kočevske Reke, predsednik, člana pa: Rigler Janez in Klarič Jože, oba iz Kočevja. Komisija za predvojaško vzgojo: Debeljak Drago iz Kočevja, predsednik, člani pa: Maver Jože, Zgonc Ivan, Boldan Jože, Plut Julij, Mihelič Anton in Kuzma Martin, vsi iz Kočevja.

Komisija za odlikovanja: Rigler Janez, iz Kočevja, predsednik, Planinc Julij in Grm Karel iz Kočevja pa člana. Komisija za podeljevanje podpor za šolanje: Vidošević Ivan iz Kočevja, predsednik, člani pa: Debeljak Pepca, Rauh Alojz, Košir Vinko in Hribar Reza, vsi iz Kočevja. Komisija za pregled in po-

trjevanje zaključnih računov: Arto Ivan iz Kočevja, predsednik, člani pa: Vovk Mara, Jajtič Stane, Korelec Franc in Muhič Ivan, vsi iz Kočevja. Komisije za izdelavo perspektivnega plana občine Kočevje: I. Komisija za trgovino, gostinstvo in obrt: Jajtič Stane iz Kočevja, predsednik, člani pa: Ožura Viktor iz Kočevja, Butala Viktor, Zajc Vinko, Dornič Lea, Stimač Anton, Uhan Ivan in Medved Anton, vsi iz Kočevja.

Komisija za kmetijstvo: inž. Zorc Anton iz Kočevja, predsednik, inž. Bižal Mira, Zobeč Matija, Mrhar Janez iz Kočevja in Šubic Pavle iz Kočevske Reke pa člani. Komisija za gozdarstvo: inž. Kuder Milan, KGP Kočevje, predsednik, člani pa: Gorše Franc, Ožbolt Tone in inž. Šaubah Zdravko iz Kočevja.

(Imena članov svetov bomo objavili prihodnjič.)

Lesno industrijsko podjetje v sklopu gospodarstva Ribniške doline

Levstek Franc

600 kub. metrov hlodovine listavcev D.

Po zasnovi preorientacije naj bi se torej na tem novem obratu luščiti vsi hlodi listavcev, ki so še sposobni za luščenje. Po analizi VI. ribniškega gozdnogospodarskega področja se lahko predvideva, da je za to uporabnih vsaj 50 odst. celotne količine, to je 1400 kub. metrov hlodovine listavcev.

Od iglavcev bi se moglo pritegniti vse za luščenje sposobne hlode, kar se ocenjuje z 10 odst. na tem področju posekane hl

Kočevarji med prvimi

Ze desetič je bil po ljubljanskih ulicah »Tek republike« v počastitev 29. novembra.

Vsako leto smo pošiljali na to tekmovalstvo naše pripadnike. Po letošnjih uspehih mladih tekačev TVD Partizana Kočevje na srednjih progah in sicer na tekni za občinski praznik v Kočevju, na »Jadranskem teku« v Kopru in na tekni za občinski praznik v Novem mestu, smo pričakovali, da se bodo letos na tem teku kar dobro odrezali. Pred samim dnem teka se je v časopisju veliko pisalo in ugibalo, kdo bo zmagovalc letošnjega teka v posameznih skupinah. Jasno, da v naših mladih tekačev ni nihče upošteval. »Sportni preroki« so šli kar mimo njih. Skromno, kakor vedno,

Popravilo skakalnice

Veliko smučarsko skakalnico Partizana v Kočevju so delno popravili, tako, da bodo sedaj možni skoki do 35 m. Z rekonstrukcijo odskočnega mostička bo možno doseči mirnejši let in zanesljivejši doskok. Iztek bo naravnostni in zadosten. Zaradi tega popravila skakalnice bodo mladi skakalci lahko vadili, kar doslej zaradi težkih pogojev skakalnice ni bilo mogoče in je bila skoraj neizkoriščena. To leto bo na njej, če bodo snežne prilike ugodne, bolj živo kot minula leta.

so šli na tekmovalstvo in so zopet postavili prireditelja pred dejstvo, da tudi na deželi raste močan športni rod, ki ga bo treba prej ali slej Kmetje, delavci, uslužbeni!

bolj upoštevati. Na tekme smo poslali šest tekačev, ki so dosegli v B skupini eno prvo mesto, eno drugo in dve tretji mesti v svojih skupinah.

Teka se je udeležilo nad 200 tekačev atletskih in športnih organizacij, partizanskih društev, šol, pripadnikov JA in delovnih kolektivov. Podrobni rezultati naših tekmovalcev so naslednji: B skupina člani na 1400 m — Vesel France v času 4:02,0 — drugo mesto starejši mladinci 1400 m — Bregar Janez v času 4:03,0 — prvo mesto, Mavrin Peter v času 4:14,0 — tretje mesto; — mlajši mladinci na 1400 m — Mihelič Vinko v času 4:07,0 — tretje mesto. Tekmovalci so prejeli spominske značke, tov. Bregar Janez pa lep pokal.

K uspehu mladim tekačem čestitamo. V močni konkurenci in množici tekačev so zasedli prav častna

mesta in dobre časovne rezultate. V letošnjem teku je bilo opaziti v splošnem veliko tekačev partizanskih društev, ki so se večinoma prav dobro uvrstili.

Nogometni turnir v Ribnici

V počastitev Dneva republike je bil v Ribnici na novem stadionu nogometni turnir. Domači Partizan je povabil v goste nogometaše tamkajšnje garnizije, NK Rudarja iz

Vlagajte svoje prihranke v Zadržno hranilnico in posojilnico v RIBNICI.

Kočevja in TVD Partizana iz Kočevja. Takoj po zbranju parov so se pričele dopoldanske tekme. Kot prvi moštvi sta nastopili NK Rudar in TVD Partizan Kočevje s svojim okrepljenim B moštvom. Zaradi skrajno slabega in neveselja sojenja je domači sodnik zgubil situacijo iz rok, da je prišlo včasih do grde igre. Mladi igralci Partizana Kočevje so si z mirno igro kmalu pridobili simpatije gledalcev, ki so jih med igro vneto vzpodbujali. Tekma se je končala s 3:2 v korist

Prispevek Partizanu
Delovni kolektiv podjetja »Avto« iz Kočevja je daroval domačemu Partizanu podporo v znesku 170.000 din. Partizan je delovnemu kolektivu hvaležen za to priznanje. Vso to bodo skrbno in koristno uporabili za dvig kakovosti splošne telesne kulture mladine našega mesta.

Partizana, čeprav je sodnik s svojim neznanjem povzročil nesoglasje in je moral izid tekme reševati prireditveni odbor na osnovi pravil in dejanskega stanja. Drugo tekmo med Partizanom Ribnica in moštvom garnizije je vodil sodnik Maver Jože zelo dobro, zato se je lepo razvijala ta tekma, polna lepih in razburljivih prizorov ob krepkem vzpodbujanju dokaj žive publike. Moštvo Partizana Ribnica vidno napreduje. V rednem času se je tekma končala s 3:3. V obeh podaljških so padli še štirje goli, tako, da se je igra končala s 6:4 za enajstorico garnizije. Tekmovanje

26. decembra 1957 bo za vlagatelje nagradno žrebanje. Razdeljenih bo več lepih denarnih nagrad.

se je precej zavleklo. Ker je bila popoldan precejšnja zamuda, se je igrala samo končna tekma. V tekmi med Partizanom iz Kočevja in enajstorico garnizije so zmagali s 4:0 pripadniki JA in tako postali prvaki turnirja. Po tekmi so bile razdeljene moštvom nagrade za dosegena mesta. Nagrade so bile domaći izdelki lesne galanterije.

Ker je bil to v Ribnici prvi turnir te vrste, je bila organizacija zadovoljiva in nas mahniti spodrsalji ne morejo močiti. Vsekakor naj bi bila v bodoče reditelska služba močnejša, da bi bilo na samem igrišču več reda.

Še enkrat „Sluga dveh gospodov“ na potoškem odru

Kulturno umetniško društvo »Ivan Vrtačnik« iz Loškega potoka je poslal odgovor na članek »Sluga dveh gospodov«, ki je bil objavljen v 47. št. Novic. Med drugim pišejo takole:

»Ni res, da KUD »Ivan Vrtačnik« v Loškem potoku hira. Vedeti moramo, da uprizorjanje iger ni edino delo kulturnih društev. V minuli zimi se je uspešno zaključilo več tečajev, ki se jih je udeležilo mnogo mladine in odraslih.

Tudi napredna knjiga, leposlovna ali strokovna, se zadovoljivo širi med prebivalstvom. Prosvetni Potokanec za 191.000 din leposlovnih in strokovnih knjig, revij in časopisov za mladino in odrasle.

Knjižnica ima 1583 knjig in marsikdo prav marljivo sega po njih.

Medtem ko se društvu vedno, da hira, je prav to društvo zgradilo garderobo in moderniziralo oder. KUD se je posrečilo dobiti na bvlšem ObLO Draga-Loški potok, v vasi Travniki ter v podjetju »Smreka« potrebna denarna sredstva za nabavo gradbenega materiala, za plačilo delovnih storitev in za nagrado agilnemu voditelju. Drži pa, da je društvu v sramoto blaginjske knjige, ki se ne vodi redno.

Iz navedenega je lahko vsakomur jasno, da je KUD v Loškem potoku razumel svojo nalogo in jo tudi rešil. To so dejstva, preko katerih

Pridružite se tudi vi vrsti številnih vlagateljev!

ne moremo iti, pa če je komu prav ali ne.

V članku »Sluga dveh gospodov«

beremo o velikih težavah in ovirah pri mladinskem delu, ki da so povzročile razkol med LMS in KUD. Pisec pa ne pove, da so člani KUD zahtevali v novih prostorih garderobe le red in snago. Brez tega se namreč ne bodo mogli prostori vzdrževati tako, kakor se morajo. Saj je skupnost žrtvovala za vse to lepe denarje in je dvorana KUD z ostalimi prostori kulturna ustanova in nič drugega.

OBČNI ZBOR DPD »SVOBODA« JURJEVICA

V nedeljo 24. novembra je tukajšnja »Svoboda« imela letni občni zbor. Udeležba je bila dobra.

Predsednik društva je poročal o delu društva in prikazal njegove težave. Damska sekcija je bila najboljša, saj je uprizorila šest prireditev in dvakrat gostovala. Priredila je tudi zabavni večer.

Društvo je imelo precejšnje težave z odrom, ki je le zaslon urejen, ker se je namreč v preteklem letu v dvorani in na odru razrasla hišna goba.

Na občnem zboru so sprejeli program dela za prihodnje leto. Program je precej obširen in se bo moral novi odbor resno poglobiti v delo, da ga bo uresničil.

Predsedniku društva tov. Francetu Kozina se zahvaljujemo za vse požrtvovalnost, ki jo je pokazal pri delu v društvu. Pripomnel je, da tukajšnje društvo upravičeno nosi ime DPD »Svoboda«. Za 29. november je društvo priredilo za družnem domu v Jurjevici proslavo. Na sporedu je bila enodejanka, pevske točke ter recitacije.

Novemu odboru »Svoboda« Jurjevica želimo obilo sreče pri nadaljnjem delu.

Zofka Kveder je ustvarjala v Loškem potoku

Pred 79 leti se je v Ljubljani rodila pisateljica Zofka Kvederova. Iz Ljubljane se je njena družina kmalu preselila v Loški potok. Oče je bil občinski tajnik in gostilničar. Živeli so v Retjah (sedaj Benčino-va hiša pri cesti). Imeli so tudi gostilno, pozneje pa so jo opustili in se preselili na Hrib.

Zofka je dosegla v slabih družinskih razmerah. Bila je zelo nadarjena. Pomagala je očetu pri njegovih poslih na občini. Pri tem delu je osebo spoznavala ljudi in je dobila mnogo gradiva, da je začela razmišljati. Kmalu pa je svoje misli spravila na papir in začela s pisateljevanjem. Svoje črtice je pošiljala raznim časopisom in revijam: Ljubljanskemu zvonu, Edinosti itd. Skrbela je za svojo izobrazbo in študirala v Zürichu, Bernu, Münchenu, Pragi, Berlinu in Zagrebu. Službovala je v Kočevju kot poštna uradnica, nato je bila uradnica v Ljubljani in Trstu.

Bila je prva ženska v tisti dobi, ki se je uveljavila. Pisala je o resničnih dogodkih. Ni šla po izhojeni poti, ampak je krepko zagrabila tam, kjer so se drugi izmikali. Zofka Kvederova zavzema posebno mesto predvsem kot bojovnica za socialne in kulturne pravice žena v družbi. Zofka je bila socialistično usmerjena pisateljica ter je bila v tesnih stikih s slovensko moderno, zlasti z Ivanom Cankarjem.

Napisala je več del, predvsem pa so pomembna naslednja: Misterij žene, zbirka novel Iz naših krajev, igra Amerikanci, roman Njeno življenje, povest Vladka in Mitka itd. Vsa ta dela sta uredili v sedmih zvezkih profesorici Eleonora Kernc in Marja Boršnik.

Osebnost ni bila srečna. Mož in otroci so jo ovirali pri njenem duševnem delu — pisateljevanju. Rada bi se posvetila družini, pa jo je gnala strast, da pokaže žensko kot žrtev socialnih krivic in zlagane civilizacije.

Snov za pisanje je dobila v lastni družini, v Loškem potoku in drugje.

Kadnova mati iz Hriba, ki je stara 82 let, se živo spominja Zofke. Kar pomlajena se je počutila, ko smo se pogovarjali o njej. Takole je dejala: »Zofka je bilo zamisljeno dedke. Za domače delo pri gospodinjstvu ni imela veselja, rajši je pisala. Spominjam se, kako

je odšla od doma, ne da bi komu kaj povedala. Šla je po svetu, nabrala znanje in vedno bolj spoznavala krivico. Rada je pokramljala s kmečkimi ljudmi in se tudi rada pošalila. Vaske dogodke je zapisovala in tako so nastale povesti ...

Tudi mene je lepo opisala. Imela sem rada fanta, potem pa me je pustil in poročil bogatejšo. Kako smo se nasmejali tej »žalostni« resnici. Zofko sem imela zelo rada, saj je bila moja sosedka in zelo domača.

Dela: Hrvatari, Amerikanci in še nekatera druga so zajeta iz življenja Potokanov. Delavci iz Loškega potoka so v zimskem času odhajali na delo na Hrvaško. Tudi v Ameriko, Francijo in drugam so odhajali za službo.

Zofka Kveder je umrla 21. novembra 1926 v Zagrebu. Omahnula je v prerani grob. Začela je delo, ki ga ni dokončala.

Na dan njene smrti — 21. novembra letos, je Društvo slovenskih književnikov od sodelovanja Zveze ženskih društev Slovenije odkrilo spominsko ploščo na njeni rojstni hiši v Ljubljani, Kolodvorska ul. 22. Na tej svečanosti je bilo mnogo njenih sodelavk in sodelavcev. Odkritja sta se udeležili tudi njena hčerka Mirica in vnukinja-pisateljica v Zagrebu.

Potočani so lahko pomisli na pisateljico, ki je dalj časa živela v njihovi sredi in prikazala v svojih delih njihovo življenje in posebnosti. Igralski družini KUD pa pripomočemo, da uprizori »Amerikance«, kjer je pisateljica obravnavala probleme izseljenstva.

B. C.

OBVESTILA

KOČEVJE

Poročili so se: Nanger Boris, ključavničar iz Kočevja, trg 3. oktobra 23, star 26 let in Jajiti Vilma, trg. pomočnica iz Kočevja, Roška c. 25, stara 24 let, Fratina Andrej, študent elektrotehnike iz Ljubljane, Ilirska 18, star 23 let in inž. Tristič Miroslava iz Ljubljane, Mirje 1, stara 29 let.

Srečnim zakoncem čestitamo!

Rodile so: Zalar Marija, gospodinja iz Šalke vasi 41 — dečka Alojza, Volf Amalija, tkalka iz Livovala 3 — dekdico Verico. Škvorč Marija, gospodinja iz Zeljn 9 — dečka Janka, Novak Marija, gospodinja iz Zeljn 1 — dekdico Tončico, Knasv Olga, gospodinja iz Dolge vasi 62 — dekdico Silvo, Ribič Slavica, gospodinja iz Nemške loke 1 — dekdico Stanislavo.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Zagar Zeljko, gozdni delavec iz Mozija, star 37 let (umrl nasilne smrti) in Volf roj. Bavec Marija, gospodinja iz Lozin 4, stara 34 let. Umrli je na Jesenicah.

DOBREPOLJE

Poročili so se: Meglen Janez, kmetovalec iz Kompelj 29, star 28 let in Miklič Kristina, kmečka delavka iz Ceste 67, stara 31 let. V Begunjah pri Cerknici pa sta se poročila Novak Stanislav, zastiratelj JDZ iz Vidma 67, star 27 let in švigelj Julijana, uslužbenka iz Bežuljaka 46, stara 24 let.

Srečnim zakoncem čestitamo!

Rodile so: Kovačič Marija, kmečka delavka iz Ponikev 35 — dečka Marka, Francej Roza, gospodinja iz Bruhanje vasi 7 — dečka Marjana, Bavdek Marija, gospodinja iz Ponikev 27 — dečka Janeza, Strah Ana, gospodinja iz Kompelj 8 — dečka Jožeta in Štrubelj Julija, gospodinja iz Zdenske vasi 29 — dečka Aloja.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli je Gradišar Angela, upokojenka iz Doma Počitka Ponikve 78, stara 59 let.

RIBNICA

Poročili so se: Vidrovi Alojz, železniški delavec iz Lipovca 3, star 28 let in Mihelič Kristina, delavka iz Otavice 11, stara 22 let, špilak Jože, delavec iz Ribnice 196 in Puciko Ana, delavka iz Ribnice 196, stara 21 let, Oblak Anton, delavec iz Rigića 2, star 27 let in Trdan Marija, kmečka delavka iz Zadolja 5, stara 35 let.

Srečnim zakoncem čestitamo!

Rodile so: Mikuljan Ida, družinska upokojenka iz Ribnice — dečka Marjana, Levstik Franciška, gospodinja iz Bukovice 1 — dekdico Franciško, Ljubanovič Cirila, gospodinja iz Ribnice 28 — dečka Marka.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Drobnič Franc, kmet iz Ribnice 161, star 82 let in Gradišar Matija, vzdrževanec iz Ribnice 28, star 85 let.

VELIKE LAŠČE

Umrli sta: Gačnik Terezija, užitarica iz Opalkovega 1, stara 76 let in Podlogar Marija, užitarica iz Srnjaka 8, stara 90 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Rodila je Gorše Ivanka, gospodinja iz Travnika 110 — dečka Janka. Srečnim mamici čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Rus Jože, upokojenec iz Travnika 8, star 78 let in Bartolj roj. Kordiž Terezija, preužitkarica iz Hriba 74, stara 87 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

DRAGA

Umrli sta: Kovač roj. Kec Franciška, gospodinja iz Starega kota 30, stara 65, v Ljubljani pa je umrl Cimprič Ivan, državni lovec iz Lazca 6, star 36 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 31, star 70 let in Osterman roj. Mavrovič Uršula, gospodinja iz Jesenovega vrta 7, stara 60 let.

Srečnim mamicam čestitamo!

Umrli sta: Južnič Anton, kmetovalec iz Vasi 3

Tiskarna na Goteniškem Snežniku

Imeni sta bili seveda samo za domačo uporabo in škoda, da danes baraki ne stojita več, saj je vzniklo v njih nepozabno partizansko tovarištvo, ki nas veže še danes. Le-to dni pozneje so namreč razbesele okupatorske tolpe požgale ti dve baraki.

Mali tiskarski stroj na nožni pogon smo postavili v »Tina-baru«. Noč in dan so se menjali pogonjači in vlagalke. Včeraj je kmečko dekle, danes že izurjena tiskarska delavka. Tiskane pole so se kopičile po tleh, na mizah in policah. Iz ležišč smo se morali najprej umakniti na mize, z miz pa v novo zgrajeno barako »Putrih«. Literaturo in časopise so raznašali kurirji na vse strani. V kotu so imeli črkostavci svoje omare ali »regale«.

Veliko zalogo črk so požgali Nemci obenem s tovarnjakom. Svinec se je stalil, toda vmes je ostalo še dosti uporabnega črkovnega materiala, ki so ga v nahrbtnikih znosila iz doline kmečka dekleta-partizanke.

Premišljeval sem, čemu so me poklicali iz brigade v tehniko. Da bom risal in izrezoval linoreze za tisk? Kako pa se linorez naredi, nisem imel pojma. Toda Petrač me je skoraj prepričal, da vse to že znam. Tovariši črkostavci so mu pritrjevali. Iz jeklenih dežnikovih »špic« smo izdelali izrezovalne nožičke. Celo kalil smo jih, saj smo pripeljali iz doline kovaško ognjišče in ogilje. Spet sem se čudil Petračevi iznajdljivosti, da je mislil na to. Tudi zalogo linoleja so pobrali s tal neke kočevske vile.

Kipar Lavrič je bil tudi tu. Oba sva se polizkušala pri novem delu, ki nama je šlo že precej uspešno izpod roke. Kadarkoli je bilo treba v časopisu izpopolniti kak prazen prostor, so bili dobrodošli najini linorezi. Arhitekt Gregorac Vid naju je s svojimi kritikami izpopolnjeval.

Petrač in Vid sta skrbela, da našemu »grafičnemu ateljeju« ne bi zmanjkalo dela. Po naročilih vojaških in krajevnih oblasti smo pričeli izdelovati uradne pečate za razne brigade, bataljone, štabe in ljudske odbore. Izdelovali smo jih z neverjetno natančnostjo iz debele gumijevne plošče. Album z odtisi teh pečatov, ki ga najbrž še danes hrani tov. Gregorac, je živ dokument organizacijskega sestava osvobodilne borbe tistega časa.

Tiskarna se je pravkar lepo razmahnila, ko so začeli nekega zimskega dne leta 1943 razdirati stroj. Ali je zopet »hajka«? Okoliščine sicer niso kazale na kakšno nevarnost. Strojne dele so odnašali drugaga za drugim iz taborišča nekam višje v zasneženi gozd. Tudi mala četica novo pečenih črkostavcev je odrinila, oborožena in otovorjena z vso opremo. Šele mnogo mesecev

kasneje smo izvedeli, da je Petrač skoraj na vrhu Goteniškega Snežnika postavil novo tiskarno in tiskarsko taborišče. Samo eden izmed nas, ki smo ostali na starem mestu, »točka 11 A«, kakor se je uradno imenovala naša tiskarna — je vzdrževal zvezo med njimi in nami.

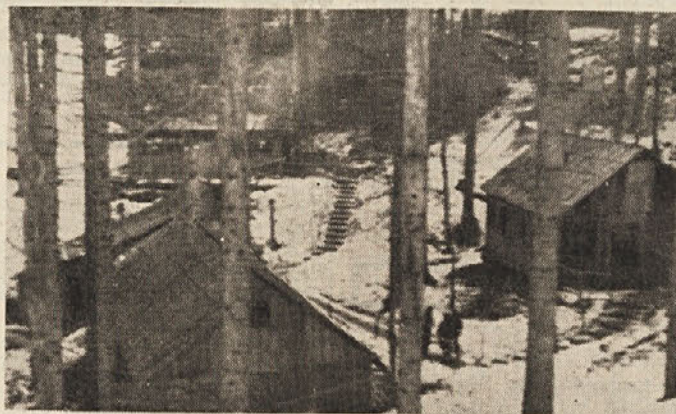
Kako dalekoviden je bil ta ukrep, se je izkazalo naslednje jesen, ko je bila »točka 11 A« odkrita in uničena, nove tiskarne pa okupatorjeve tolpe niso našle in stojijo verjetno še danes, seveda brez stroja, ki nadaljuje še po osvoboditvi svoje delo neke v Ljubljani.

Novo podružnico smo »krstili« »Ladov punkt«, čeprav se nerodno sliši. Ime smo ji dali po vrlem komisarju Ladu, ki je bil doma nekeje iz Ljubljanskega barja ter je ne prestanto bredel snežne zamete, ko je nosil poročila iz doline in nas tudi oskrboval z najpotrebnejšo hrano. Ko so naslednje pomlad ozele neke bukve in pašniki, je padel zadet od domobranske kroglice. »Ladov Punkt« je danes morda že razpadel, toda njegovo ime nas bo vedno spominjalo na dobrodušnega, očetovsko skrbnega komisarja Lada.

Ko so odnesli tiskarski stroj na »Ladov punkt«, so naši tovariši ključavničarji izdelali zasilni tiskarski stroj, ali bolje rečeno pripravo, saj mali stroj na »Ladovem punktu« ni mogel vsega narediti. Potreben material so nabrali na razvalinah požganih kočevskih vasi in žag. Kaj vse iznajdljivi ljudje lahko napravijo iz rjastega, zvitega, starega železa, če je treba! Tovariša Maj in Janko sta se najbolj izkazala pri tem. Ta priprava je bila nekakšna železna plošča, na katero so položili papir in pogonjač in pritrdili tiskarski stavek. Nanj je vlagalka položila papir in pogonjač in potegnil valjar preko njega, da se je stavek odtisnil. Po vsakem odtisu je bilo treba stavek premazati z drugim valjarjem z novo barvo. S strojem smo bili povsem zadovoljni, samo počasni je šlo.

V osnovni šoli na Brigi pa je stal neizkoriščen velik tiskarski stroj, ki je čudežno preživel ofenzivo. To nam ni dalo spati. Toda, da bi ga v teh zimskih zametih, ko so naši kurirji, raznašalci literature, od napora padali v nezavest, spravili semkaj v višino 1200 metrov, tega tudi vsemogočni partizani niso zmogli. Dokler niso bile boljše poti, smo se morali zadovoljiti s tem, kar smo imeli.

Se nadaljuje

Sredi gozdov je delala partizanska tiskarna

Kako je Ribničan kupoval prašiča

Pravijo, da je sila »kunštna« stvar kupovati mladega prašiča. Zato se je Ribničan Miha bal, da ne bi kupil slabega pujska. Odpravil se je v Ljubljano na sejnem, da si kupi takšnega, ki bi se hitro debelil ob žiru, ki ga bo imel dovolj v hosti. Kupil si je vozovnico za vlak in se »vsidral« v drugi razred. Toda kmalu ga je prepadel spredovnik. Ves nejevoljen se je preselel v drug vagon. Miha je kot povsod, tudi tukaj začel zbijati šale, da se je zabaval ves vagon. Nasprotni mu je sedel možak, ki je bil tudi prebrisan. Za šalo je pričel vleči zasilno zavoro in se delal, kakor da je ne more odtrgati. Ribničan, ki je to videl, je rekel: »Gospod, bom jaz!« Krekpo je potegnil in vlak je obstal. Kmalu sta prišla miličnika in ubogi Miha je moral plačati »jurja«. »Bom pa majhnega prašiča kupil,« se je potolažil.

V Ljubljani si je na trgu ogledoval prašičke, toda nobeden mu ni bil po volji. Končno je le našel žival, ki se mu je zdela najbolj primerna. Tudi njegovi mošnji je račun odgovarjal.

Toda »trikrat premisli, enkrat stori,« si je mislil Miha. Prišel je otipavati žival. Prašiča pa je to otipavanje ščegetalo in je Miha z vso močjo zgrabil z zobmi. Kri se mu je vili po roki, Miha pa se je tolažil! »Nič hudega, vsaj vidim, da rad je!« Vse mu je bilo všeč na prašiču, le nekaj ga je peklo. Prašič je imel dolg rlec. »E, pravi bo! Če je večji rlec, več bo mesa in lažje bo pobiral žir!« Odšel je prodajalcu dogovorjeno vsoto, pobasal praseta v nahrbtnik in hajdi po beli Ljubljani.

Ura je bila dvanajst, čas kosila. Miha je zavil v neko ljubljansko gostilno. Vsedel se je v kot, prašiča pa postavil na tla. Prešle je nalahko zapel svojo enolično pesem in vsi gostje, ki so to slišali, so se obrnili. Tudi natak se je kmalu oglasil in vprašal Miha, kaj želi. »Eno kosilo zame in nekaj pomij za prašiča bi prosil, gospod,« je rekel Miha. »Kaj? Kaj?« se je začudil natak. »Prašiča? Kje ga pa imate?«

»Tukaj!« je Miha pokazal nahrbtnik.

»Tako! ven s prašičem!« Pujsa je moral nesti ven in postavil ga je na dvorišče. Med prenašanjem pa se je vrvice pri nahrbtniku odvezala. Nemirni prašiček pa je skozi odprtino na vrhu nahrbtnika najprej pomolil ven glavo, nato pa še prve noge in kmalu je bil zunaj. Nekaj časa je hodil po tlaku, potem je prevrnil stol, nato še mizo. Že se je bližal gostom, ko je nastalo vpitje. Ves preplašen jo je prašiček ucvrl skozi vrata nazaj v obednico. Natakarku, ki je nesel ne-

BESEDA NASIH PIONIRJEV

Medveda sem videl

Ko sem bil še majhen, sem si želel, da bi videl medveda. O njem so ljudje marsikaj pripovedovali. Ves zavzet sem jih poslušal. Tudi slike medveda sem rad gledal.

Nekake dne sem šel s tovarišem na pašo. Krave sva pustila same in odšla v gozd. Tu je bilo vse mirno, le ptički so veselo prepevali. Tedaj sva v bližnji goščavi zaslišala šum, ki se nama je bližal. Prestrašena sva buljila v goščo. Tedaj je proti nama prilestil medved.

Najprej sva se spogledala, nato pa kot brez glave zbežala iz gozda. Ustavila sva se šele sredi vasi. Domači so sami morali iti po živino, čeprav najinemu pripovedovanju niso verjeli.

S tovarišem sva se še večkrat pogovarjala o najinem srečanju z medvedom. S kosmatincem pa s nisem želel nikoli več srečati.

Zagar Peter, V. razred osu. šole Predgrad

Pa zima se bliža

Stojim na holmu. Zdi se mi, da je vse mrtvo. Tu pa tam začivka kakšen vrabček. Če pogledam v gozd, vidim samo gole veje dreves, le zelene smreke šume nad menoj. Zebe me. Mrzli severni veter piha in nosi s seboj bele snežinke. Ped seboj zagledam reko Kolpe, ki se vije v lepem loku mimo sivih

skal in travnikov. Napeto prisluhnem! Iz gozda se čuje enakomerna pesem žage. Kmetje si pripravljajo drva za zimo, da se bodo lahko greli pri topli peči in se veselili.

Tudi mi pionirji veselo čakamo zime. Vsi se veselimo zimskega športa in veselja na snegu.

Kraškovič Peter, VIII. razr. osnov. šole Predgrad

Iz Starega in Novega kota

Iz naših krajev se malokdaj sliši kakšna vest. Seveda, precej smo oddaljeni od večjih krajev, vendar je tudi pri nas vrsta perečih gospodarskih nalog, ki jih bo treba prej ali slej rešiti.

Letos marca smo na pobudo samih vaščanov ustanovili gasilsko društvo. Desetina v Starem kotu ima ročno brizgalno, toda brez cevi. Tudi gasilci iz Novega kota imajo ročno brizgalno brez cevi, ki je potrebna manjšega popravila. Bivša občinska gasilska zveza Draga-Loški potok nam je obljubila pomoč, katere pa še nismo prejeli. Sami vaščani pa ne zmrejo tolkih stroškov, da bi nabavili potrebne cevi in vse, kar manjka pri gasilskem orodju. Upravni odbor gasilskega društva se je znašel v precej težkem položaju. Vsak začetek je pač težak. Gasilec primanjkuje strokovne izobrazbe, saj je večina od njih prvokrat v gasilskih vrstah.

V PREDGRADU ZA DAN REPUBLIKE

28. novembra zvečer je bila v Predgradu v dvorani zadružnega doma zelo uspešna prireditev v počastitev Dneva republike. Dvcrana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Nastopili so pionirji in pionirke iz osnovne šole Predgrad s pesmi in recitacijami. V začetku proslave je godba na pihala zaigrala državno himno, potem pa je tov. Mirko Rauh govoril o pomenu velikega praznika. Na proslavi je sodeloval mešani pevski zbor in godba na pihala s pestrim sporedom. Proslava je zelo lepo uspela v splošno zadovoljstvo zbranega občinstva.

VEČ VZGOJE MLADINI

Starši in mladinska organizacija naj bi bolj skrbeli za vzgojo mladih ljudi. Večkrat vidimo, kako se otroci igrajo kavboje, pri tem pa mečejo kamenje v Rinžo in počenja podobne neumnosti. Starši bi morali svoje otroke opozoriti, naj se lepše obnašajo in naj pazijo na lep izgled svoje okolice.

P. K.

PAZITE — ŽEPARJI SO NA DELU

Od oktobra do konca novembra 1957, je bilo več primerov žepnih tatvin na škodo premoženja zasebnikov. Žepne tatvine so se pojavljale predvsem na potniških vlakih od Ljubljane do Kočevja.

Potniki, bodite previdni med potovanjem in ne puščajte svojih denarnic v suknjičih, ki jih nekateri obešajo blizu svojih sedežev. Bilo je tudi nekaj primerov žepnih tatvin v prodajalnah mesnih izdelkov v Kočevju. Gospodinje imajo navadno denarnice v ročnih torbicah, kar žeparjem olajšuje delo. Gospodinje! Pazite na denar in ga spravljajte na mesta, ki so varna!

Ob robu strani

Pred Dnevom republike sem opozoril kolektiv opekarne v Kočevju, naj izobesi zastavo. Odgovorili so mi, da ni skladiščnika, ki je imel ključ od prostora, v katerem je bila shranjena. Izgovor je bil pač dober, samo prepričljiv ni bil. Zaradi tega na pekarni za državni praznik ni visela zastava, kar kolektivno pač ne more biti v ponos.

Ob tej priliki bi omenil tudi to, da so prodajali v četrtek 28. novembra neslan kruh. Kdo je bil temu kriv?

Pa še nekaj. Dan pred 29. novembrom sem opozoril poslovočjo trgovine »Prehrana« Kočevje, naj izobesi zastavo. Dobil pa sem odgovor, naj občina kupi zastavo, pa jo bodo obešili. Človek se nehoti vprašati, če imajo res tako malo sredstev, da ne zmrejo za eno zastavo.

Prazniki so že za nami, kar so mendar nekateri pozabili. Na neka-

terih javnih zgradbah so visele zastave še več dni po praznikih. Tudi zastave je treba čuvati, če nečemo, da se prehitro ne uničijo.

Primšar Karel

Zaradi tehničnih ovir je v tej številki izostala rubrika »Novi občinski voditelji«. Z rubriko bomo nadaljevali v prihodnji številki.

Izdaja in tiska CZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor, odgov. urednik Jože Kosir. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a. Telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej. Za inozemstvo 800 din. Tekoči račun 617-T-265. Poština plačana v gotovini. Rokopisi se ne vračajo.

RAZPIS

KMETIJSKA ZADRUGA OSILNICA RAZPISUJE MESTO POSLOVODJE ZA TRGOVINO V OSILNICI. PLAČA PO KOLEKTIVNI POGODBI. PONUDBE POSLATI KMETIJSKI ZADRUGI OSILNICA DO 20. DECEMBRA 1957.

Kam ljubezen privede . . .

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

»Ondesi me daleč stran od tega stiskanja . . . v samotni« mi je dejala.

Ugajala mi je. Njen sicer izmučen, vendar lepi obraz je ves žarel v mladostnem ognju. Strast jo je prevzemala. Odšla sva in se nisva več vrnila . . . Ko sva se naslednjega dne zopet sestala, mi je obljubila, da se bova poročila . . .

Na nebu so se zbirali črni oblaki in vse je kazalo, da bo močno deževalo. Marko in Jože sta hitela iz bolnišnice. Hotela sta videti Ireno, naj odloči med njima sama. Nankrat je pretreslo nebo grmenje in dež se je ulil.

Na cesti se je prikazala skupina

ljudi. Najprej črno oblečen možak, nato skupina ljudi z venci, voz s krsto in zopet skupina moških in žensk, ki so v dežju sklanjali mokre glave k tlom.

»Kdo je umrl? Kaj se je zgodilo?« Ženska na koncu kratke kolone pogrebecev je počasi dvignila premočeno glavo in dejala:

»Ireno nesejo. Ali niste brali? Tokrat, ko se je hotela poročiti s svojim zarocencom, jo je ustrelil njen nekdanji fant, ki je ni mogel pozabiti. Potem se je še sam ubil.«

Marko in Jože sta se spogledala. Spomnila sta se na svoj krvavi spopad v hotelu in še na mnogokaj . . . Stisnila sta si roki in odšla brez besed vsak na svojo stran.

JOSIP JURČIČ

JANKO KERSNIK

PRIREDIRIL
EDO ROBLEK

RISE
MILAN
BATISTA

1. Pred stoletji so se skrivali begunci, ki so prišli z gosposko navzkriž, po gozdovih. Prehud grajski jarem, novačenja, pa tudi zločinstva, so pripravili marsikoga do tega, da se je podal v to družino.

Ljudje so te ubežnike nazivali ponekod rokovernjači, v drugem kraju rokoverniki, v tretjem spet kako drugače. Staro izročilo namreč pravi, da roka še nerojenega otroka pomaga človeku v najhujših stiskah. In take roke, so pravili ljudje, nosijo rokovernjači v svojih malhah.

2. Naša povest se godi pred poldrugim stoletjem, ko so pri nas gospodarili Francozi. Rokovernjaštvo je takrat cvetelo. Kmečki fantje, ki bi morali v Napoleono vojsko, so se kar množično skrivali po gozdovih.

Najštevilnejši rokovernjaški skupini sta bili istrska in gorenjska. Prav o tej poslednji, ki je strašila od Udenboršta pa tja preko Kamnika do Savinjske doline, pripoveduje naša povest:

3. V Kamniku je bil semanji dan. Zbralo se je mnogo okoličanov. Njihovo pozornost je pritegnilo nekaj nenavadnega: pred mestno hišo je bil na sramotnem odru privezan razcapanec. Okrog vratu je imel obešeno tablico, na kateri je pisalo: TAT.

Kaj takega v Kamniku že dolgo niso videli, zato so se ljudje gnetli okrog izpostavljenca. Nekateri so ga prepoznali: bil je berač Tomaž.

4. Gruča se je neusmiljeno norčevala iz jetnika, ki se je paril na vročem jujskemu soncu: »Gotovo je rokovernjač, kaj poštenega tako in tako nikoli ni znal,« so menili nekateri.

Medtem prihaja mimo konjski mešetar Tonček. Ko spozna Tomaža, skoči raz kónja, si porine kučmo globlje na čelo in se prerine do prvih vrst. Pogleda po ljudih, če ga niso spoznali in ko vidi, da ga je obsojenec opazil, mu skrivaj pomigne.